

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

15 Quibus modis tutela finitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

inde in omnibus administrationibus & accessionibus iure conueniri potest, atque ceteri tutores, qui eodem testamento dati sunt, l. quero. 32 §. 1. de testam. in P. l. de peric. tuto. lib. 5. C. tit. 38.

Quibus modis tutela finiat. Cap. 15.

Lib. 1. Instit. tit. 22. Lib. 5. C. tit. 60.

- 1 Pupillorum vel tutoris voluntate tutela non finitur, sed aliis modis.
- 2 Tutela finitur pubertate pupilli. Et pubertas quomodo probetur.
- 3 Tutela secundo finitur capitis diminutione tutoris. Et §.
- 4 Capitis minutio quid, Et quotuplex, quidve maxima, media & minima.
- 5 Capitis minutio pupilli etiam minima soluit tutelam.
- 6 Tutela tertio soluitur morte naturali pupilli, vel tutoris.
- 7 Tutela quarto soluitur tempore tutori constituto.
- 8 Tutores dari possunt ad certum tempus, ex certo tempore, & sub conditione.
- 9 Tutela finitur quinto remotione tutoris susp. l. i.

Tutela ¶ non finitur ex voluntate pupillorum l. 2. C. quan. tut. vel curat. esse debet, sed aliis modis lege & moribus introductis: vel habitatione personarum, vel minorum, vel administrationis. Neque etiam sola voluntas tutoris se tutela abdicantis sufficit, nisi quo oportet modo fiat, l. legatus Cesaris, de offic. praesid. in P. Finitur ¶ itaque tutela, pubertate adueniente pupillorum §. 1. quibus tut. fini. lib. 1. Instit. tit. 22. l. si. C. quan. tut. vel cur. Et c. lib. 5. tit. 60. Quae olim probabatur ex natiuitate scriptura & aliis legitimis probationibus l. 2. de excus. tutor. & per inspectionem nudati corporis, quae tamen formula hodie hic improbata est, vt turpis: & definita aras 12. annorum femininis, 14. masculis, pro pubertate constituenda. d. l. si. d. tit. quan. tuto. §. 1. qui mod. tut. fini. l. 4. de ret. nup. l. qua. etate, de test. amen. Macrobi. l. 1. in som. Sc. pro 6.

¶ Secundo ¶ finitur tutela, Capitis diminutione tutoris, per quam libertas aut ciuitas amittitur, §. sed & capitis diminutione. qui. mod. tut. fini. ap. l. i. in P. Ita hic caput aut status personae est §. seruus autem, de cap. dimini. ap. l. i. in P. qui habet in se libertatem, ciuitatem, & familiam: Et capitis minutio, status huius prioris in alium commutatio, §. 1. eod. l. eod. in P. vel status huius ademptio.

¶ Itaque ¶ minutio capitis triplex, l. si eod. Maxima, si ciuitas aut libertas adimitur §. maxima eod. vt si quis seruus pœnæ fiat atrocitate sententiae, vt damnatus ad bestias, l. aut damnum. §. 2. de pœnit. in P. & potissimum quando sententia vita adimitur. l. qui ultimo supplicio, 29. de i. en. in P. Nam hodie alioquin nemo bene natus, ex sententia exilii vel deportationis seruus pœnæ fit, anth. sed hodie, de donati. in. vir. Et vxo. Nisi ingrati liberti reuocentur

in seruitutem, l. 2. de liber. Et eor. lib. C. vel liberi ad pretium participandum venditari se passi sint, diximus in seruis, ex. tit. quib. ad. lib. procl. non lic. nam hi capitis maximam diminutionem patiuntur, d. §. 1. de cap. diminutio. Minor capitis minutio vel media est, quando ciuitas quidem amittitur, libertas vero retinetur: vt si aqua & igni interdictum alicui, vel si quis de portetur, d. §. 1. Minima est cum libertas & ciuitas retinetur quidem, sed status mutatur vt si alterius iuris seu potestatis quis fiat, veluti arrogatione & adoptione. l. 3. eo §. minima. eod. ap. l. i. in P. aut emancipatione. Et ita vt ait Aulonius in G. yphre:

Triplex libertus, capitisq. minutio triplex lex.
Vocat autem capitis diminutionem Cicero in Verrem, ademptio- nem de capite. Et ciuem indemnatum integri esse capitis dixit, Cic. in P. sonem. Agnationis ius cum obtrinebat in tutelis, capitis diminutione tollebat: & ideo & tutela ex lege duodecim tabularum corruerat etiam ob minimam, §. sed agnationis, de legit. agnat. tute. Hodie quando ex nouis legibus legitima tutela defertur in re cognationis, ideo semper tutela non perimitur ex omni minima capitis diminutione tutoris, l. i. de cap. dimini. l. 4. C. de legit. tut. quia cognationis ius non soluitur minima diminutione, soluitur autem maxima & media, quod pertinet ad iura successione & tutelarum, §. fin. de cap. dimini. §. sed & capitis, quib. mod. tut. fini. l. 1. C. de here. insti. l. 1. in fine, ad Tertium. P. Pupilli ¶ pupillae ve omnis capitis minutio etiam minima tollit omnes tutelae, d. §. sed & capitis, Et §. item finitur, quibus mod. tut. fini. l. i. arrogari, de tutel. in P. l. fin. C. de auth. praesent. l. legitimam tutelam, de legit. tutor. P. Si tutor quoque in adoptionem se dederit perit legitima tutela eius, non aliae, d. §. sed & capitis, l. tutelae, de capitis dimini. P. Ad seruitutem pertinet capi ab hostibus, ideo & eo casu finitur tutela, §. item finitur quib. mod. tut. fini.

¶ Finitur ¶ tertio tutela, naturali morte tutorum vel pupillorum, §. simili modo, quib. mod. tut. fini. Verum morte tutoris legitimi, tutela legitima in eius liberos, si idonei sint, transferri videtur: non autem aliae tutelae: testamentaria vel datiuæ, l. tutela vt plerumque, de tutel. P.

¶ Quarto, ¶ ad tempus, vel sub conditione constituto tutore, ¶ tutela elapso tempore vel cedente die perimitur, §. sed & si, v. cor. praeterea & §. pen. quib. mod. tute. finitur. Receptum enim est tutores dari posse ad certum tempus, vel ex certo tempore, vel sub conditione, §. ad certum qui testam. tuto. dar. p. §.

¶ Finitur ¶ & quinto tutela, quando tutores remouentur vt §. suscipe l. i. §. final. quib. mod. tut. fini. Sed haec haec tenus de tutoribus seorsum De curatoribus nunc agamus. Porro de actionibus que pro tutela & cura dantur, postea sequente libro, Deo fauente, in fine tractabimus.

DE CVRATORIBVS ET CVRA EORVM, LIBER XIII.

De Differentia & Conuenientia tutelae, & curae, & quot species curae. Cap. 1.

- 1 Tutor gerens finita tutela tenetur, vt negotiorum gestor.
- 2 Cura quid, Et quomodo differat a tutela: quoad hanc praecipue bonorum tutela personarum.
- 3 Cura & tutela conformitas.
- 4 Cura & tutela differentia.
- 5 Curatorum species, illorum minorum, furiosorum, &c.
- 6 Communia omnibus curatoribus, satisfactio, inuentarij confessio, pœssent et suspecti remoueri, personalia gerere munera.

Quam ¶ in suam tutelam peruenit minor, desinit officio suo fungi tutor, neque amplius talis dicitur: etsi in administratione sua perseueret tunc non tutela actione, sed negotiorum gestorum Iulius Paulus teneri eum pupillo respondit, lib. 1. recipi. sent. tit. 4. c. 1. Exemplo eius qui pro tutore vel curatore minore se gerit, eodem ubi, iur. c. 8. ¶ Sequitur ¶ autem tutela cura, quia cura est tutela bonorum potissimum, & per consequentiam personarum: vt tutela praecipue personarum, & per consequentiam bonorum l. scientia, 20. de rit. nup. in P. l. in copulanda, 8. C. de nup. l. consilio, 7. de curat. sur. C. In multisque conueniunt, & fere omnia que de tutoribus pupillorum dicta sunt, in curatoribus minorum locum habent l. 1. de administ. tut. l. si tutor, 1. C. eo. ¶ Et ¶ tituli qui de tutoribus pollicentur tractatione, adiungunt & curatores: vt in epi-

graphice, de administratione tutorum vel curatorum: de tutoribus & curatoribus datis ab his, Et c. de excus. tut. vel curat. cum similibus. Dantur & ab iisdem magistratibus curatores, a quibus tutores, §. 1. de curat. excepta causa testamenti, l. 1. in §. si de testam. tute. quamuis & in testamento datus confirmetur per inquisitionem, l. de creationibus, de e. i. s. eod. ¶ Quintimo & saepe simul sint, & cum habenti tutori tutor superaddi non possit, curator tutela iungitur, §. interdum de curat. l. 2. §. in quibus causis, tuto. hab. cura der. post. l. 5. C. tit. 36.

¶ Differunt ¶ tamen in paucis, & proinde seorsum cura singularia necibus tractanda sunt. Nam vt dixi proxime, tutor testamento datur curator non vtrique, sine confirmatione. Secundo, tutor inuitis datur: curator minime praeterquam in litē, §. item inuitis, de curato. l. 3. §. pen. de tutel. in P. Tutor tertio rebus omnibus & vniuersis tantum pupilli datur, §. datus de excus. tuto. curator & vniuersis & singulis dari potest, §. 1. de curator. Quarto, tutor principaliter personis datur: curator rebus, l. scientiam, de rit. nup. l. cum plures, 12. §. 3. de administ. tut. in P. l. in copulandis, C. de nup. Quinto, maior potestas tutoris, quam curatoris d. l. in copulandis. Sexto, tutores in negotiis contrahendis interponunt auctoritatem: curatores tantum consensum, l. cum in vna, 17. §. 1. de appellat. Et relati in P. sub. de auct. tuto. Et cor. sen. curat. in P. Non eget enim approbatione personae minor, qui legitime habere dicitur, dum in suam venit tutelam. Sed eget consensu ratione conseruationis terū curatoris necessario ad instar auctoritatis, si alienet: non a. si quareat, quia sine curatore recte contrahit, & se obligat,